

Forrás: <http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2011/10/egy-tulelo-tollabol-fiedmann-karoly-oroszorszagi-naplo-reprint-kiado-budapest-2010-150-l-02-03-10/>

Egy túlélő tollából

(Fiedmann Károly: Oroszországi napló. Reprint Kiadó, Budapest, 2010. 150 l.)

Kiadói tájékoztató

A Reprint kiadásában megjelent első világháborús kéziratos napló nyomtatott formájának és sokszorosításának köszönhetően már minden történelem iránt érdeklődő számára elérhető. Bár a klasszikus könyvterjesztői forgalomban nem kapható, viszont a kiadó honlapján és Vateraboltjában is megrendelhető.

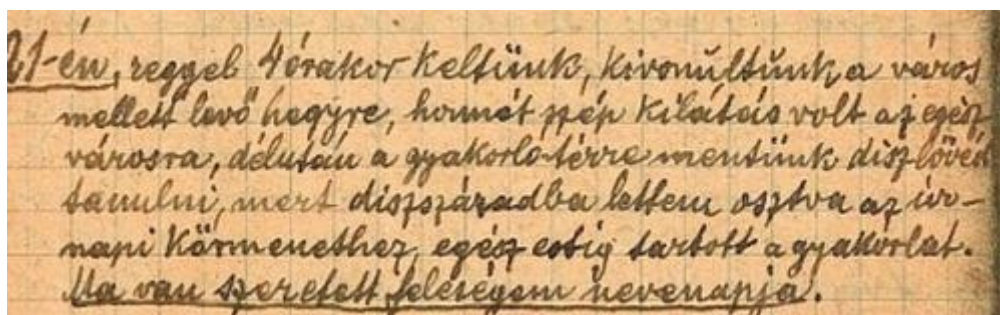
A Friedmann Károly K.u.K. katona, oroszországi hadifogoly bő 2 évét felölelő leíró könyv 150 oldalon, 27 db illusztrációval, valamint korabeli újsághírekkel, kapcsolódó dokumentumokkal kiegészítve egyéni látásmódjával színesíti az olvasó ismereteit a háború időszakáról. A kiadó szándékának megfelelően a mű forrásmű, így kizárólag az eredeti kéziratot, illetve az illusztrációkat tartalmazza.

Az újryomásokkal foglalkozó kiadó első saját könyve Friedmann Károly világháborús oroszországi hadifogságának története, amely az 1916. május –1918.

április közötti időszakot öleli fel. A kéziratos egy nagyméretű hadtörténelmi hagyatéknak részeként maradt fenn.

A napló tulajdonosa tudósít a galíciai frontról és az azt követő baltikumi – Szentpétervár-környéki hadifogságáról. Az utolsó pár oldalon pedig a Friedmann Károly által írt és összegyűjtött versek és katonadalok saját – meglepően jól olvasható – kézirásában olvashatók.

A könyv nem tartalmaz szerkesztői átírásokat, teljes egészében egy budapesti sváb fiatalember szavai az első sorból; a lövészárokból, majd a hadifogolytáborból. A hétköznapok, a kiképzés, a temetések, a csaták, foglyomunka az orosz téli mínuszokban... Az érzelmeket mellőző, tényhű leírás ellenére is szívszorító, ahogyan a mindennapjait elmeséli. Egy újabb színfolt ez a frontnaplók sorában, ami megjelenését tekintve ki is emelkedik ezek közül, mivel a napló formailag is őrzi eredeti naplófüzet mivoltát. *(Rendhagyó módon nem ragasztókötéttel, hanem spirálozott füzet.)*

A szerző háború előtti és utáni életéről nincs információ. Hazatértét követően további naplóbejegyzés nem történt. Az egyetlen, ami a Fővárosi Levéltár [online archívumában](#) található, egy 1955-ös hagyatéki tárgyalás jegyzőkönyve. Ezek szerint Fiedmann Károly igen tisztes kort ért meg, és nem hagyott túl mély nyomot egyébként sem érzelgős lelkében a fogság.

A kiadó a helyenként már szakadt, rossz állapotban lévő füzetet a Hadtörténeti Intézet Térképtárának és Fotóarchívumának kapcsolódó és kiegészítő anyagaival, valamint a hagyatékból található korabeli újságok, szolgálati szabályzatok ide vonatkozó oldalaival tette érdekes, a hátteret is megismertető, kivételes kiadvánnyá.

nem fejeztük be a visszamentünk d.n. a faluba, csak erős tüzéségi tűz volt ma, ópen átellenünk volt egy batorie felállítva mely egész nap okádta fejünk felett a lövegeket. Naponta jelennek meg az orosz repülők felettünk s mivel tüzéségtünk erősen lövi közelünkben csak le a hővelők, melyek ellen nem védekezhettünk. Este vacsora, lefekvés és alvás.

30-án vasárnap ugyanaz, mint tegnap, csak kevesebb ágytűz, a fedezékeket megnagyobbítottuk s mivel az orosz ma sem támadott, ismét visszavonultunk a faluba. A tüzéségi tű ma alábbhagyott. Vacsora, lefekvés és alvás.

31-én éjjel 3 órakor indultunk ismét s ott kinn is ebédeltünk s vacsoráltunk is, este 9 órakor kimegyünk a rajvonalba, egész nap hevertünk, mert nem volt semmi dolganak. Este 9 órakor végre elindultunk a rajvonalba s éjjelre meg is érkezünk, felváltva egy másik zászlóaljat. Éjjel kissé aludtam, ha alvásnak lehet nevezni ezt a kis pihenést. A nehéz hátizsák csak úgy nyomta vállamat, hogy majd bebeszéltem. Ezen állást, amit itt elfoglaltunk leporos állásnak hívják.

Rövid pihenő a lövészetekben
Friedmann Károly: Oroszországi napló. Reprint Kiadó, Budapest, 2010. 150 l.)

